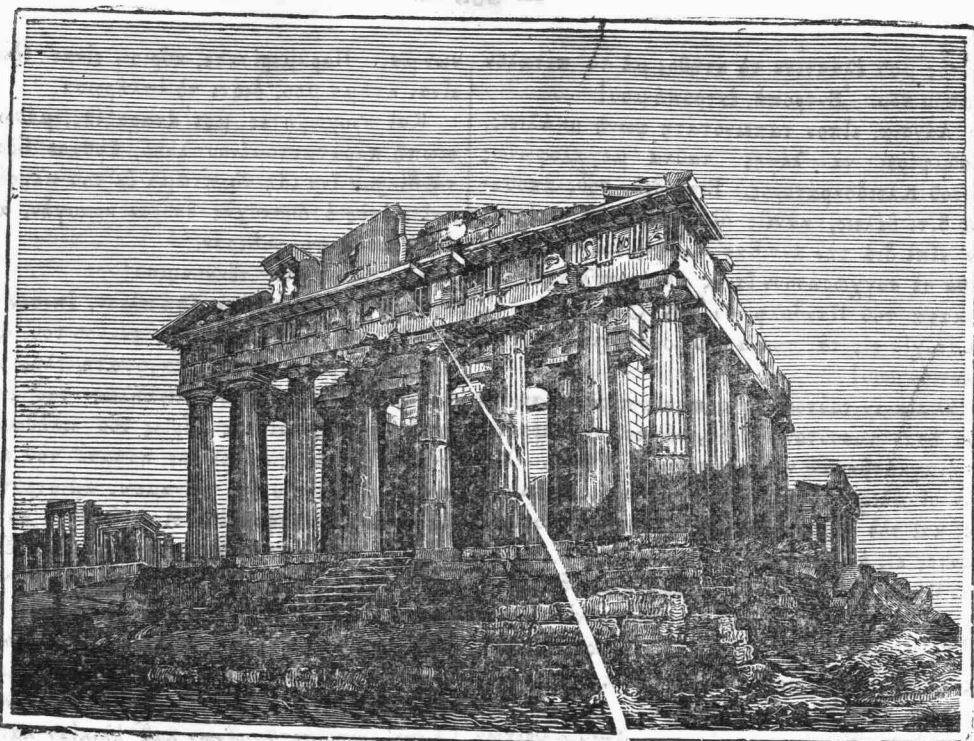

ΕΥΤΕΡΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

Φυλλάδ. 41.

Τόμος. Ζ'.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΗΝ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1854.

ΤΑ ΔΙΚΤΥΑ.

ΔΙΗΓΗΜΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΥΜΑ.

(Συνέχεια, ὅρα φυλλάδιον 39)

— Αὐτὸς εὐγενὴς, αὐτὸς! ἀπεκρίθη ὁ γέρον, χωρὶς νὰ ἐννοήσῃ ὅτι τὸ ἀκροατήριόν του διεδέχθησαν οἱ πρῶτοι ἀλιεῖς. Αὐτὸς εὐγενὴς! ἀλλ' ἤξεύρετε τίς εἶναι ὁ Πανδόλφος αὐτός, ὁ Ἀλόπος, ὁ δυνατὸς Τιμαριώτης ὁ ἀλαζών καὶ προῖσταμενος, σήμερον ἀριστοκράτης τῆς Νεαπόλεως, ὁ λαμπρὸς ἱππότης; ὁ πατὴρ τοὺς διαβάτας διὰ τῶν ποδῶν τοῦ ἵππου του;

— Καὶ τί θέλει νὰ μᾶς εἰπῇ πάλιν μετὰ τὸ Πανδόλφον του; Ἄ! Λάνσια, Ἰορδάνη, μᾶς ἐπῆρες διὰ τοὺς ἄλλους!

— Ἦξεύρετε τίς εἶναι ὁ Πανδόλφος αὐτός, ὁ κλειδοκράτωρ τοῦ βασιλέως, τοῦ βασιλείου ὁ δυνατώτερος μαγιστάν; ἐγὼ νὰ σᾶς τὸ εἰπῶ! εἶναι:

νόθος, οὐδέποτε μητέρα γνωρίσας ἢ πατέρα, ἐπαίτης σκωληκισμένος, τυχοδιώκτης, ὡς ζῶν ἀκαθάρτον διωχθεὶς ἀπὸ τὸ χωρίον του. Καὶ ἤξεύρετε ποῖος τὸν συνήγαγεν εἰς τὸν οἶκόν του, ποῖος ἔδωκε τὴν πρώτην ἐλεημοσύνην εἰς τὸν ἐπαίτην, ποῖος ἔβαλεν εἰς τοὺς βασιλικούς σταύλους τὸν διώκτην. Ἐγὼ, ἐγὼ — ἦτο παιδίον τότε, ἀδύνατον, πάσχον, ζαρωμένον. — ναι ἐγὼ, καὶ τώρα ὕβρισε τὸν εὐεργέτην του. Χάρις εἰς ἐμέ καὶ τὸ ὠχρὸν καὶ τὸ εὐτελὲς παιδίον ἐγίνε νεανίας εὐρωστός καὶ ὑγιής. Τότε ἡ πριγκήπισσα τὸν εἶδε φοροῦντα ταπεινὴν ἐνδυμασίαν καὶ τὸν διώρισε πρῶτον μὲν ἀρχαιοπόχον, ἔπειτα δὲ μέγαν καὶ πολὺν, μέχρις οὗ τὸν ἐγκαθιδρύσῃ βασιλέα σας. Ναι, κύριοι, τὸν ἐπαίτην, τὸν δούλον τοῦ σταύλου!

— Ἀδύνατον! ἐπεφώνησαν οἱ ἀλιεῖς!

— Ὅλα ὅσα εἶπον, ὅλα εἶναι ἀληθέστατα καὶ δὲν φοβοῦμαι νὰ τῷ τὰ εἰπῶ κατὰ πρόσωπον, ἀλλὰ δὲν ἔχω πόδας, δὲν δύναμαι νὰ τρέξω κατόπιν του, νὰ τὸν καταβιδάσω ἀπὸ τὸν ἵππον του, νὰ τὸν λακτίσω μετὰ τὸ ὑπόδημα εἰς τὸ πρόσωπον, κα-

θῶς αὐτὸς μοῦ ἐλάκτισε τὸ στήθος μὲ τὸ πέταλον τοῦ ἵππου του. Ἐντροπή, ἐντροπή μου!

— Λάνσια, εἶπον ταπεινοτάτῃ φωνῇ οἱ ἄλιεῖς, δὲν συμφέρεῖ νὰ λέγῃς ταῦτα μεγαλοφώνως περὶ τοῦ Κλειδοκράτορος. Εἰπέ διὰ τοὺς ἀποθιμένους ὅ,τι θέλεις, κανεῖς δὲν σὲ ἀκούει ἀπὸ τὸν τάρον· εἰπέ διὰ τὴν ἀντιβασίλισσαν, διὰ τὸν βασιλέα, θὰ σὲ συγχωρήσουν ἴσως, ἀλλὰ μὴ λέγῃς οὔτε λέξιν κατὰ τοῦ Πανδολφίνου, διότι δυστυχία εἰς σέ, δυστυχία εἰς τὰ τέκνα σου, δυστυχία εἰς τὸν Λαυρέντιόν σου!

Ἡ ἄλεια ἐν τούτοις ἤγγιζεν εἰς πέρας καὶ τὰ δίκτυα ἦσαν τοσοῦτον βαρέα, ὥστε οἱ σύροντες αὐτὰ ἠναγκάσθησαν νὰ ζητήσωσι βοήθειαν. Ὅλοι λοιπὸν οἱ ἄλιεῖς ἤρχισαν νὰ ἐργάζωνται, λησμονήσαντες καὶ τὸν γέροντα καὶ τὰ παράπονά του, καὶ τραπέντες εἰς ἄλλον διάλογον.

— Μὴ τὴν Παναγίαν! ἐπεφώνησεν ὁ ἄλιεύς· ὅστις προέτεινε τὴν συμφωνίαν, ἰδοὺ καλὴ συμφωνία! Τὰ δίκτυα ἔχουν διακοσίας λίτρας ἰχθύας καὶ ἡμεῖς τὰ ἐδώσαμεν δι' ἑξ' καρλίγια εἰς αὐτὸν τὸν θεότρελλον γέροντα.

— Αὐτὰ μᾶς κάμνεις πάντοτε, εἶπεν ὁ γείτων, κτυπῶν τὸν πόδα εἰς τὴν ἄμμον, προχθὲς δὲν ἐδέχθης τρία τάληρα, καὶ τί ἐσύραμεν μὲ τὰ δίκτυα; ἔν σάρωμα!

— Καὶ ὅμως ἐγὼ ἐπεκαλέσθην τὸν ἅγιον Πασχάλην, ὑπέλαβεν ὡς πρὸς ἑαυτὸν ἀποτεινόμενος, τοῦτο δὲν εἶναι καλὸν! ἄλλοτε δὲν θὰ πιστεῦσω τὸν ἅγιόν μου.

— Εἰπέ λοιπὸν, Ἰορδάνη Λάνσια, μοῦ ἀφίνεις τὰ δίκτυα δι' ἓν τάληρον;

— Ἐγὼ δίδω δύο.

— Καὶ ἐγὼ τρία.

Καὶ οἱ ἄλιεῖς ἐρίζοντο πλειοδοτοῦντες, καθόσον ἐπλησίαζον εἰς τὴν παραλίαν τὰ δίκτυα· ἀλλ' ὁ γέρον, ἀφηρημένος καὶ ὡσεὶ ἡλίθιος, ἐφαίνετο ὡς μὴ ἀκούων τὰς περὶ αὐτὸν προτάσεις τῶν πλειοδοτούντων.

— Ἀπὸ χαρὰν ἔμεινεν ἀναίσθητος.

— Τὸ πιστεῦω, δὲν κερδίζει· ὀλίγα.

— Ὅλ' σπάσουν τὰ δίκτυα.

— Στοιχηματίζω ὅτι εἶναι ὅνοος.

— Πάντες δὲ, ἔχοντες τὴν ὄψιν ἐρυθρὰν, τεταμένας τὰς χεῖρας, ἀστράπτοντας τοὺς ὀφθαλμοὺς, συνεπυκνοῦντο περὶ τὰ δίκτυα μετὰ περιεργίας ἀσθμαινούσης καὶ ἀπλήστου, ἀλλ' ἀπροσδοκῆτως μία μόνη ἐξεχύθη κρυγὴ ἀπὸ τὰ στήθη των, καὶ ὅλοι ὡπισθοδρόμησαν ἀπὸ φρίκην θεωροῦντες ἓν πτώμα.

— Εἶναι ἄνθρωπος μαχαιρωμένος!

— Νέος!

— Ἀλειεύς!

Τοιοῦτοι ἀπαίσιτοι λόγοι ἐξήρχοντο ἀπὸ τὰ στόματα τῶν πεφοβημένων καὶ τρεμόντων ἁλίων, ὅτε ὁ Λάνσις, ἀναπληθὴς ἐπὶ τὸ κάθισμα, ἐκραύγασε μετὰ φωνῆς βροντερᾶς.

— Φονευμένος! ἰδοὺ ἓν νέον θῦμα τῶν τυράν-

νων μας. Παραμερίσσετε, κύριοι, εἶναι ἰδικός μου, εἶναι κτῆμά μου, διότι τὸ ἐπλήρωσα.

Καὶ προχωρήσας μετ' ἀταρχίας, μέσῳ τοῦ ἐν σιωπῇ παραταττομένου λαοῦ, ἐβῆκε βραδὺς εἰς τὰ δίκτυα ἵνα ἰδῇ τὸ πτώμα ἐκ τοῦ πλησίον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ δυστυχὴς ἔστυρε κραυγὴν, αἰφνίδιον, ἀπληπισμένην, φοβεράν.

— Λαυρέντιε, τέκνον μου!

Καὶ μὴ δυνηθεὶς νὰ εἴπῃ πλέον, ἔπασεν εἰς τὴν γῆν πλησίον τοῦ φονευμένου τέκνου του, ἀλλ' ὁ μικρὸς Λαζαρόνος ὅστις ἴστατο ἀτμηελὴς καὶ ἀδιάφορος προτοῦ, ἀκούων σιωπηλῶς τὰς ἐπιπλήξεις τοῦ γέροντος καὶ τὰς ὕβρεις τοῦ πλήθους, ἠγέρθη τώρα ταχύτερος ἀστραπῆς, ἤρπασε τὸν πατέρα εἰς τὰς ἀγκάλας του διὰ δυνάμειος ἀπιστεύτου, ἀπέθηκεν αὐτὸν ἱλαφρὰ ἐπὶ τινος ξυλίνου καθίσματος, καὶ οὔτε μίαν κραυγὴν ἐπιφωνῶν, οὔτε ἐν βλέμμα πρὸς τὸν φονευμένον ἀδελφὸν σφύρων, ἐγένετο ἄφαντος, πρὸς τὸ μέρος τῆς ἐκκλησίας ὁρμήσας. Τὴν αὐτὴν δὲ στιγμήν ἐφάνη εἰς τὴν γωνίαν τοῦ δρόμου ἡ βασιλικὴ συνοδεία, προπορευομένων πολλῶν παιδῶν καὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, πάντων ἡμιγύμων, τεταγμένων καθ' ἑλικίαν καὶ ῥάκη. Αἱ δὲ ἀπαίσιτοι κραυγαὶ τῶν ἁλίων ἐπινίγησαν ἀπὸ τὰς παραφόρους ἐπιφωνήσεις τοῦ ἀμετρήτου καὶ πεπυκνωμένου πλήθους, ὅπερ προηγίτο ἀλαλάζον καὶ ἀγαλλόμενον. Οἱ στρατιῶται ὅμως πλατεῖ ξίφει συνέτασσον εἰς δύο πτέρυγας τὸν λαόν, καὶ εὐκόλουν τὴν παραλλαγὴν τῆς λιτανείας.

Καὶ ἱππῶται καὶ βαρόνοι καὶ μεγιστάνες, καὶ κληρικοὶ, παρακολουθοῦμενοι ὑπὸ ὑπασπιστῶν καὶ ἄλλων θεραπόντων, διεκρίνοντο κατὰ τὴν πολυτέλειαν τῆς ἐνδυμασίας, τὴν καλλονὴν τῶν ἵππων καὶ τὴν λάμψιν τῶν πανοπλιῶν, ἐνῶ αἱ ἀδαμάντινοι γλεγγίδες, αἱ περικεφαλαῖαι αἱ χρυσαὶ καὶ οἱ θώρακες οἱ κατάργυροι, ἀπήστραπτον εἰς τὰς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου καὶ ἠνάγκαζον τὸ τεθαρσυνόμενον πλῆθος νὰ ταπεινῇ τὸ βλέμμα.

Ἡ Ἰωάννα Δυράς, ἡ ἀντιβασίλισσα, ἀνέβαινεν ἵππον ἀρχαῖον, λευκότεον, ἐσκεπασμένον διὰ χρυσοκεντήτου μεταξωτοῦ ἐπιστρώματος, καὶ ἀνατολικῷ τῷ τρόπῳ ὑπὸ μαργαριτῶν κεκοσμημένον. Ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς τοῦ Λαδισλάου, ἥς ἡ καλλονὴ παρέμεινεν ἐν παραδόσει ὡς τύπος σπανιώτατος ἐντελείας, εἶχε τότε ἀκμάζουσαν καὶ ἀνθοῦσαν καὶ μεγαλοπρεπῇ ὥραιότητι ἂν καὶ ὑπερβάσα τὸ τριακοστὸν τρίτον ἔτος τῆς ἡλικίας τῆς, πάντες δὲ, θεωροῦντες τὴν λεπτὴν αὐτῆς μέσην, τὸ καθαρὸν μέτωπον, τὴν λάμψιν τῆς ἀπαλωτάτης κόμης, ἐπίστευον ὅτι δὲν εἶχεν ὑπὲρ τὰ εἴκοσιν ἔτη. Τῆς δὲ προτομῆς τὸ κανονικὸν καὶ τῶν μαύρων ὀφρύων τὸ τοξοειδὲς, καθίστων τὴν μορφήν αὐτῆς μεγαλοπρεπῇ καὶ ἐπιβάλλουσαν, ἐνθα ἀντετίθετο ἡ γλυκὴ τῆς ὀφθαλμῶν μεγάλων καὶ ὕψων. Ἐφαίνετο ὅτι μαγεία τις ἀκαταμάχητος, θέλγντῶν τὴν δεσποτικὴν, ὑπέτασσον εἰς αὐτὴν τὰς πλέον ἀταπεινῶτους καὶ ὑπερῆφάνους καρδίας· οὐδέποτε γυνὴ ἐνέπνευσε πλειότερον σέβας καὶ ἔρωτα, οὐδέποτε

βασιλεὺς εἶχε τοσαύτας αὐστηρὰς χάριτας, τοσαύτην ἐπαγωγὸν μεγαλοπρέπειαν.

Ὁ Πανδολφίνος, ὅστις μετὰ τὸν ἄτιμον φόνον μόλις εἶχε καιρὸν νὰ ἀλλάξῃ τὸ ἔνδυμα καὶ νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὰ ἀνάκτορα, ἤρχετο δεξιὰ τῆς Ἰωάννας, ἀναβαίνων μετ' ἐπιδεξιότητος ἵππον κάλλιστον τῆς Καλαβρίας, ὅστις ἦτο μοναδικὸς εἰς τοὺς βασιλικοὺς σταύλους, διὰ τε τὸ μέλαν, τὸ ἐδενῶδες χρώμα του, καὶ διὰ τὴν κομψότητα τοῦ σχήματος καὶ τὴν εὐκαμψίαν. Μόλις ὁ Πανδολφίνος ἦτον εἰκοσιπενταετής, ἀλλ' ὅσον καὶ ἂν ἦτο μικρὰ ἡ ἡλικία του, κατώρθωσε νὰ ἀνυψωθῇ ἀπὸ τῆς ταπεινότητος καταστάσεως, εἰς τύχην σχεδὸν βασιλικήν. Ὠραϊότατος, ἀλλ' ἀνδρικῶς καὶ ὑπερφάνως ὡραῖος, διεκρίνετο ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς τῶν τοσούτων βαρόνων, τῶν τοσούτων πριγκίπων οἵτινες ἐν τῇ ἀθλιότητι καὶ τῇ χαμερπείᾳ αὐτῶν, οὐ μόνον δὲν ἐτόλμων νὰ τὸν φθονήσωσιν, ἀλλ' ὑπέτασσον εἰς τοὺς πόδας τοῦ νόθου τὴν ἀρχαιοτάτην εὐγένειαν τῆς φυλῆς των. Ἡ κόμη αὐτοῦ κατέβαινε, μυρωμένη καὶ βοστρυχωτή, ἀπὸ πλουσιώτατον πῖλον κεκοσμημένον διὰ πόρπης ἀδάμαντινης, καὶ ἐνὸς μόνου μαύρου πετροῦ. Τὸ βλέμμα του ἐφέρετο πρὸς τὴν Ἰωάνναν, ἔχον τὴν μαγικὴν ἐκείνην δύναμιν, ἥτις ἐδίασε τὴν ἀντιβασίλισσαν νὰ ἐπιδαφιεύσῃ αὐτῇ, ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, τὴν εὐνοίαν τῆς αὐλῆς, ἀφίνουσα εἰς χεῖράς του τὴν κυβέρνησιν τοῦ βασιλείου. Μόλις διεκρίνετο τὸ μαῦρον χρώμα τοῦ ἐνδύματος, ὅπερ κομψότατα θλίβον τὸ ἀναστημά του ἦτο κατάχρυσον καὶ πλήρες λίθων πολυτίμων, εἰς δὲ τὸ στήθος αὐτοῦ ἐπέλαμπε τὸ παράσημον τῆς Νεῶς, παράσημον κλασικὸν καὶ παράδοξον συστηνὸν ὑπὸ τοῦ Λαδισλάου εἰς τιμὴν τῶν Ἀργοναυτῶν.

Ἐνῷ λοιπὸν ἡ βασιλικὴ συνοδεία διέβαινε πρὸς τὸ μέρος, ἐνθα οἱ ἄλιεῖς ἐξήγαγον τὸ πτώμα τοῦ Λαυρεντίου, ὁ γέρον Λάνσιος ἀναφέρων ἐαυτὸν ἐκ τοῦ ληθάργου διὰ τὰς μεγάλας τοῦ πλήθους κραυγὰς, ὕψωσε τὰς ἀκρωτηριασμένας χεῖρας, καὶ ἐξέχυσε κατὰ τοῦ ἐχθροῦ του κατάραν κεραυνόβολον, ἀγνοῶν, ὁ ταλαίπωρος, ὅτι αὐτὸς ὅστις ὕβρισε τὸν πατέρα, ἐδολοφόνησεν ἤδη καὶ τὸν υἱόν. Τὸν κατηράτο δὲ ἀπὸ ἐνστικτον μίσος, καὶ ἴσως ἀπὸ προαίσθησιν. Καὶ βλέπων ὅτι ἡ φωνή του, νωθρά διὰ τὸ ἄλγος καὶ σβυνομένη ἀπὸ τὰς ἐπιφωνήσεις τοῦ πλήθους, δὲν ἐφθανε μέχρι τοῦ κλειδοκράτορος, ἔστρεψε τὸ βλέμμα εἰς ἀναζήτησιν τοῦ παιδός, ὡσεὶ θέλων νὰ τοῦ ἐλέγξῃ καὶ πάλιν τὴν μικροψυχίαν, ἀλλὰ — τὸ εἴπομεν ἤδη — τὸ παιδίον δὲν ἦτον ἐκεῖ νὰ ἀκούσῃ τὰς ἐπιπληξεις του. Ὁ μικρὸς Πιπίνος, μετρῶν διὰ βλέμματος ταχὺς ἀλλ' ἀταράχως, τὸ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς συνοδείας, διάστημα, εἶπεν ὡς ἐχιδνα κινδυνεύων νὰ πατηθῇ ὑπὸ τῶν ἵππων, ἕως οὐ, ἀναφανείς, μεταξὺ τῆς Ἰωάννας καὶ τοῦ κλειδοκράτορος, ὡς τις ὀπτασία ἀπαίσιας, ἐκτόπητε διὰ μαχαίριδιόν τὸν Πανδολφίνον, ἔπεσε δὲ οὗτος χωρὶς νὰ χύσῃ οὔτε μίαν κραυγὴν καὶ τοσοῦτον ὁ κτύπος ἦτο βαρὺ,

καὶ ἀπροσδόκητος, ὥστε ἡ ἀντιβασίλισσα δὲν ἐνόησε ποσῶς τὸ συμβᾶν, ἐνῷ πάντες περιεκύκλωσαν ἤδη τὸν πεσόντα.

Ὁ δὲ γέρον Λάνσιος, μὴ εὐρίσκων τὸν παῖδα ὅπου ἴστατο, ἐμάντευσε τὰ πάντα, καὶ ἀναλαμβάνων τὴν προτέραν δύναμιν καὶ νεότητα καὶ ὑγίαν, προέβη ἄνευ ὁδηγοῦ, ἄνευ στηρίγματος, ἄνευ ἄλλου, καὶ φθὰς πρὸ τῆς Ἰωάννας.

— Ἐλεος! ἐκραύγασε κλαίων, ἐλεθηῖτε τὸ τελευταῖον, τὸ μόνον τέκνον μου!

— Δὲν εἶμαι πλέον παιδίον, σὲ ἐξεδικήθην, πάτερ μου, εἶπεν ἀταράχως, ὁ Πιπίνος, εἶμαι ἀνὴρ, καὶ ἤξεύρω νὰ ἀποθάνω μετὰ γενναιότητος.

— Ἐλεος δι' αὐτὸν, κυρία, ἐπανελάμβανεν ὁ γέρον διὰ φωνῆς σπαρακτικωτάτης. Ἐχασα δύο υἱούς εἰς τὸν πόλεμον, τὸν τρίτον μου τὸν ἐφόνευσαν, τί θὰ μοὶ μείνῃ ἂν μοῦ πάρετε τὸν τελευταῖον!

— Δὲν εἶναι ἔλεος διὰ τὸν δολοφόνον, ἐκραύγασεν ἡ Ἰωάννα, ἥτις ἐδείκνυεν εἰς τὴν ὄψιν ἄλγος καὶ ἀπελπισίαν.

— Φονεύσατέ με, ἀλλ' ἀφήσατέ μοι τὸ τέκνον.

— Καὶ τί χρησιμεύει εἰς ἐμὲ ὁ θάνατός σου, ἄθλιε γέρον; ὁ θάνατος εἶναι σωτηρία σοῦ.

— Καὶ λοιπὸν, κυρία, θὰ ζητήσω δικαιοσύνην ἀπὸ τὸν βασιλέα.

— Ὑπαγε, ἂν δύνασαι νὰ κυλισθῇς μέχρις αὐτοῦ, ἀλλ' ὁ υἱός σου θὰ ἀποθάνῃ θρασυζόμενος.

— Αἶ, κυρία! ἐὰν δὲν δυνηθῶ νὰ ὑπάγω ἕως εἰς τὸν βασιλέα, ὁ θεὸς ἴσως τὸν στείλῃ μέχρις ἐμοῦ.

— Συλλάβετε τὸν δολοφόνον, εἶπεν ἡ Ἰωάννα εἰς τοὺς στρατιώτας, καὶ ρίψατε αὐτὸν τὸν γέροντα εἰς τὴν θάλασσαν.

— Καὶ ἐγὼ ζητῶ χάριν δι' αὐτοὺς! ἐκραύγασεν ὁ Πανδολφίνος, ὅστις ἔπεσεν ἀπὸ τὸν κτύπον καὶ οὐχὶ πληγωθεὶς. Ἡ θεία πρόνοια ἐφύλαξε τὰς ἡμέρας μου, καὶ τὸ φυλακτὸν τοῦ Ἁγίου Γενναρίου, ὅπερ πάντοτε φορῶ εἰς τὴν καρδίαν μου, ἥ μὲν λυνε τὸ ἐγγχειρίδιον τῶν δολοφόνων.

— Ὁ ἄτιμος! εἶχε θώρακα, ἐψέλλισεν ὁ Πιπίνος βλέπων μετ' ἀπελπισίας τὸν πατέρα του.

Ἡ δὲ ἀντιβασίλισσα, παράφορος ἀπὸ τὴν χαρὰν, ἤθελε νὰ ριφθῇ εἰς τὴν ἀγκάλην τοῦ ἐραστοῦ της, ἐνώπιον τοῦ λαοῦ, ἐὰν μεγαίσταντις, τὴν δευτέραν θέσιν κατέχων εἰς τὴν συνοδείαν, δὲν τὴν ἐκράτει τείνων πρὸς αὐτὴν ἐν βλέμμα. Ὁ μεγαίσταν οὗτος πλησιάσας εἰς τὸν Πανδολφίνον, τῷ εἶπε κρυφίως.

— Γνωρίζετε, ἀγαπητέ μου κύριε, ὅτι ἐκτελῶ καθήκοντα Πρώτου Δικαστοῦ τοῦ βασιλείου, καὶ εἶμαι εἰς ὑμᾶς ἀφωσιωμένος. Διατάξατε τὸν τρόπον τοῦ θανάτου, ὡς θέλετε, αὐτοῦ τοῦ ἐλεεινοῦ παιδαρίου· θέλετε νὰ κρεμασθῇ, νὰ τεταρτισθῇ, νὰ κατ' ἡ ζωὴν νὰ συντριβῇ; ἡ θέλησίς σας εἶναι διαταγή. Ἀκούετε ἐκεῖ, νὰ ἐπιβουλευθῇ τὴν ζωὴν τῆς ἐξοχότητός σας! ἦτον τὸ ἴδιον ὡς ἂν ἐπεβουλευέτο τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους, εἶναι ἐγκλημα καθοσιώσεως!

— Εὐχαριστῶ, γενναῖε φίλε μου, εἶπε ταπεινῇ ἐπίσης φωνῇ ὁ κλειδοκράτωρ. Εὐγνώμωνῶς διὰ τὴν φιλικὴν προσφορὰν σου, καὶ δὲν θὰ τὴν λησμονήσω,

ἐν καιρῷ δέοντι. Ἄλλ' ὁ θάνατος τοῦ ποταποῦ τοῦτου παιδαρίου δὲν εἶναι ἐντελῶς ἀνωφελής, καὶ ὁσάκις εὐρεθῇ τις ἐνοχλῶν ἡμᾶς, τὸν ἀποδεικνύομεν συνέννοχον τῆς δολοφονίας του. Τὰ μέσα τῶν βασιάνων εἶναι ἀποτελεσματικά ὅταν ἔχωμεν ἀνάγκην νὰ ἐμολογήσῃ τι· συστήσατέ τον λοιπὸν εἰς τοὺς τακτικούς, βασιανιστάς σας, διότι εἶναι εὖρημα πολῦτιμον.

Καὶ ἀμφοτέρω οἱ μεγιστάνες τοῦ βασιλείου ἀπειραιστήτησαν φιλικώτατα, καὶ ἐχωρίσθησαν. Ὁ Πανδολφίνος ἐν τούτοις πλησιάζας νῆχαρίστησε, διὰ βιέματος περιπαθοῦς, τὴν Ἰωάνναν διὰ τὰ πρὸς αὐτὸν τεκμήρια τῆς ἀγάπης, ἡ δὲ συνοδεία ἐξηκολούθησε τὴν πορείαν της, ἐνῷ ὁ λαὸς ὅστις ἤρχετο νὰ ἰδῇ τελετὴν, ἐγένετο θεατὴς τραγωδίας, καὶ ἰδοὺ δύο διασκεδάσεις, ἀντὶ μιᾶς. Ἐκραύγαζε λοιπὸν ὅσον ἡδύνατο διὰ τῶν δισχιλίων στομάτων αὐτοῦ.

— Ζήτω ὁ Ἅγιος Γεννάριος! Ζήτω ὁ πρῶτος Κλειδοκράτωρ

Γ.

Ὁ δὲ Πανδολφίνος, τῇ ἐπιούσῃ τῆς εἰς τὴν Παναγίαν τοῦ Καρμήλου ἀφίξεώς του, ὅπου παρ' ὀλίγον ἐθανατοῦτο, εὗρίσκετο ἐπὶ δώματος τοῦ Νέου Φρουρίου, ἀναπνέων τὴν ἡδὴ δροσερὰν τῆς πρωῒας αὐραν, στηρίζων τὴν ὡραίαν κεφαλὴν του εἰς τὰ γόνατα τῆς ἀντιβασίλισσης, ἧτις τὸν ἡγάπα τῶρα πλεῖστον μετὰ τὸν κίνδυνον τῆς χθὲς ἡμέρας.

Ἐνάτη ἦτον ἡ δεκάτη ἡ ὥρα, καὶ πνοὴ ἐλαφρὰ καὶ ἀρώματισμένη, ἀνέλπιστος μετὰ τὸν χθὲς καύσωνα, ἐπαίξε μὲ τὴν κόμην τοῦ νεανίου καὶ τὴν ἐτάρασσε γλυκύτατα. Τὸ δὲ φύλλωμα εὐώδους ἱάσμου ἀποτελεῖ σκιὰν παχυτάτην, ὅπου ἡ ἡγεμονίς καὶ ὁ εὐνοοῦμενος ἀπέφηνον τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου καὶ τὰ βλέμματα τῶν ἀνθρώπων. Οἱ ἀλιεῖς τότε ἤρχισαν τὰ ἄσματα καὶ τὰς ἄλλας αὐτῶν ἀσχολίας, ὁ δὲ γέρον ἀπόμαχος, λαβὼν διὰ δυνάμεις ὑπερανθρώπων τὸν νεκρὸν υἱὸν του, τὸν ἀπέθηκεν εὐλαβῶς ἐπὶ τῆς πενιχρᾶς κλίνης τουώσῃ κοιμώμενον, ἔκλεισε τὴν θύραν καὶ ἐκάθησε πλησίον χωρὶς νὰ χύσῃ πλέον οὔτε ἐν δάκρυον, χωρὶς νὰ προσφέρῃ οὔτε ἐν παράπονον, ἐὰν δέ τις ἐβλεπε τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, τὸσον σοδαρὸν καὶ ἀπαθῆ, ἐπίστευεν ὅτι ἡ ἡτο τρελλός, ἡ φωνὴ τις ἐνδόμυχος τῷ ἔλεγεν, ἔλπιζε εἰς τὸν θεὸν καὶ ὑπόμενε. Ἀτάραχοι ἐν τούτοις διετέλουν ὁ Πανδολφίνος καὶ ἡ Ἰωάννα, καὶ ἡ νηνεμία, ἐν ᾗ περιεκλείετο τὸ βασιλικὸν μέγαρον, ἦτο κατοπτρισμὸς τῆς νηνεμίας τοῦ Βασιλείου. Ἀληθῶς ἡ Νεάπολις ἔκειτο ἐν εἰρήνῃ βαθείᾳ, οὐδεὶς δ' ἐτόλμα νὰ προσβάλῃ λαὸν, οὐτινος ὁ βασιλεὺς, ἀντὶ νὰ ἀμύνεται, ἔφερε τὸν πόλεμον πέραν τοῦ Κράτους διὰ τὸσάυτης ταχύτητος ὥστε ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἐφάνετο κεραυνός, πλήττων πολλάκις τὸν ἐχθρὸν πρὶν ἢ λάβῃ τὸν καιρὸν νὰ δράξῃ τὰ ὅπλα. Τοῦ Λαδισλάου ἡ φιλοδοξία δὲν εἶχεν ὅρια, τὸ ὄνομά του, ἔνδοξον καὶ ἐπίφοβον πέραν τοῦ Κράτους, ἐκάλυπτε διὰ τῆς λάμψεώς του τὰ αἵχιστα τῆς αὐ-

λῆς μυστήρια· διὰ τὰ κατορθώματα τοῦ ἀδελφοῦ, ἐλησμόνουν οἱ ἄνθρωποι τῆς ἀδελφῆς τὴν ἀκολασίαν· οὕτως ἡ ἰλὺς ἐπλύνετο ἀπὸ τὸ αἷμα.

Ὁ βασιλεὺς Λαδισλάος ἐδάμασε τὴν ἀποστασίαν τῆς Οὐγγαρίας ἐν ἡλικίᾳ καθ' ἣν ἄλλοι μόλις ἡδύνατο νὰ κρατῶσι τὸ δόρυ. Δις δὲ κατετρόπωσε τὸν Λουδοβίκον Δανζιού, δις τοὺς Φλωρεντινοὺς καὶ τρίς τὸν Πάπαν, ὅστις ἐν παρενθέσει, τὸν ἐπλήρωσε διὰ τριῶν ἀφορισμῶν του. Ἦτο δὲ κύριος τῆς Φένσης, τοῦ Φόρλη, τῆς Βερόνης, τῆς Σιένης καὶ τοῦ Ἀρητίου, καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς παρουσίας ἱστορίας, τὸσαύτην εἶχεν ἐν ἑαυτῷ ἐμπιστοσύνην, τὸσαύτον ἦτον ὑπερήφανος, ὥστε, πιστεύων τὰ πάντα ἐφικτὰ, ἐκέντησεν εἰς τὸν μανδύαν του ταῦτα, *Aut Cæsar, aut nihil*, τουτέστιν, ἢ Αὐτοκράτωρ ἢ μηδέν. Καὶ μετὰ τὴν ἐν Τυρρηνίᾳ ἐπιτυχίαν, τὰ καταστρεπτικά σχέδια τοῦ ἦσαν ὁσημέραι εὐρύτερα καὶ τοι δὲ γνωστοποιήσας πολλάκις διπλᾶς νίκας καὶ ὅτι μετὰ ταύτας ἤρχετο εἰς τὸ κράτος ἵνα ἀναπαυθῇ μικρὸν καὶ προετοιμάσῃ νέας ἐκστρατείας, δὲν διέκοπτεν ἢ σπανιώτατα τὸν δρόμον τῶν ἑαυτοῦ θριάμβων ἵνα ἐκ τοῦ στρατοπέδου παρευθῇ πρὸς τοὺς ὑπηκόους του. Ἀληθὴς οὕτω βασίλισσα ἦτον ἡ Ἰωάννα, βασιλεὺς δὲ, πράγματι ἂν οὐχὶ διακαιώματι, ὁ Πανδολφίνος. Τὶ λοιπὸν εἶχεν αὐτὴ νὰ φοβηθῇ; τί πλεῖστον νὰ ἐπιθυμῇ;

Καὶ ἐν τούτῳ ἰδέτε τὸν φοβερὸν σύνδεσμον τοῦ ἐγκλήματος μετὰ τῆς καταχθονίου λογικῆς τῶν παθῶν! Ὁ ἄνθρωπος αὐτός, οὐτινος ἴσως τὴν εὐτυχίαν οὐδεὶς ἡδύνατο νὰ ταράξῃ, φερόμενος ὑπὸ εἰμαρμένης ἀνάγκης, διέβαινεν ἀπὸ φόβου εἰς φόνον, ἀπὸ προδοσίας εἰς προδοσίαν, ἀπὸ ἐπιτορκίας εἰς ἐπιτορκίαν· δὲν ἔζη εἰμὴ περικυκλούμενος ἀπὸ δολοφόνους καὶ κατασκόπους καὶ φαρμακευτάς, καὶ ἐπλεκε πάντοτε συνομωσίαις, καὶ πάντοτε ὠνείρειτο φόβους. Ἡ δὲ ἀντιβασίλισσα, ἀγαπωμένη ἀπὸ τὸν ἀδελφόν της, λατρευομένη ἀπὸ τὸν λαόν, καλλίστη πασῶν καὶ παντοδύναμος, διήνευ τὸν εἶον εἰς φόβους ἀτελευτήτους, οὐδέποτε ἐξύπνει χωρὶς τρόμου καὶ χωρὶς νὰ φοβῆται περὶ τῆς ζωῆς τοῦ εὐνοομένου της.

Ὁ Πανδολφίνος ὅμως, ὡς εἵπομεν ἤδη, εὗρίσκετο τώρα ἐν εἰδῇ ληθάργου, μεταξύ ὕπνου καὶ ἐγρηγόρσεως, οὐδ' ἐσκέπτετο πῶσως ὅτι ἐφόνευσεν καὶ ὅτι διέταξε καὶ ἄλλον φόνον, διότι ἡ τύψις τοῦ συνειδότης μόνον ὀλίγας ὥρας τὸν ἐξουσίαζε καὶ δύο ἤδη νύκτες παρήλθον μετὰ τὸ διπλοῦν ἐγκλημά του. Τὸ ὄνειρον τοῦ πρώτου Κλειδοκράτορος ἦτο χρυσοῦν καὶ ἐλεφάντινον· ἐβλεπεν ἑαυτὸν ἐπὶ πορφυροῦ θρόνου καθήμενον, δεξιᾷ τοῦ ἐπὶ τῶν τελετῶν ἱστάμενον, περιβεβλημένον μανδύαν βασιλικὸν καὶ στέμμα φέρον κρίνους κεντημένους, ἔχοντα ἀριστερᾷ μὲν τὴν Ἰωάννην, ἐπὶ δὲ τῶν βάθρων καὶ παρὰ πόδας αὐτοῦ τοὺς ἐπτὰ τοῦ στέμματος μεγιστάνας, ἐνῷ ὁ νεκρὸς τοῦ Λαδισλάου διέβαινε σιωπηλῶς πρὸς τὸν ναὸν τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου εἰς Καρβονάραν, ὅπου τὸ μα-

σωλείον ἠγείρετο ἤδη τῇ ἐπιμελείᾳ τῆς ἀντιδασί-
λίσσης, ἐν εἵδει τριῶν ἀγαλμάτων, ἐξ ὧν τὸ μὲν
καθήμενον, τὸ δὲ ὄρθιον καὶ τὸ ἄλλο ἐφιππον.
Καὶ ὁ Πανδολφίνος, ἐμέθυεν ἐν ταῖς εὐφημίαις τοῦ
πλήθους καὶ ἐν τοῖς μυστικοῖς ἀρώμασι τῶν θυ-
μιατηρίων, ἅτινα ἐκράτουν τέσσαρες νεανίαι διὰ
λευκῶν ἐσθίων ἐνδεδυμένοι καὶ κύπτοντες μέχρις
ἐδάφους. Ἀλλ' ἐνῷ ὠνειρεύετο ταῦτα, ἐν πλοῖον
ἐφάνη εἰς τὸν ὀρίζοντα τῆς θαλάσσης, ἡ δὲ Ἰωάν-
να ἀνάφριξσα ἤγγισε τὸν ὄμιον τοῦ εὐνοουμένου,
τὸν ἐκάλεσε μετὰ ταρχῆς ἀνεξηγήτου.

— Πανδολφίνε, ἐν πλοῖον ἐφάνη πρὸς τὴν Κα-
πρέαν.

— Καὶ πρέπει διὰ τοῦτο, ὠραία μου βασί-
λισσα, νὰ μὲ ἐξυπνίσῃς τοσοῦτον ἀποτόμως; εἴ-
πεν ὁ νεανίας νωχελῶς πὺς καὶ χωρὶς νὰ ἀνοίξῃ
τοὺς ὀφθαλμούς;

— Τρέμω χωρὶς νὰ θέλω καὶ ἂν ἦτο στόλος
ἐχθρῶν;

— Ποῖος, Ἰωάννα, ἀπεκρίθη ὁ Κλειδοκράτωρ ἐ-
γείρων μετὰ κόπου τὴν κεφαλὴν, ποῖος ἐχθρὸς θὰ
τολμήτῃ νὰ διαβῇ τὸν κόλπον τῆς Νεαπόλεως,
ἐνὸς καυαίνεται ἐπὶ τοῦ πύργου τῆς Ἀκροπό-
λεως ἡ σημαία τοῦ Λαδισλάου; καὶ ποῖον κίν-
δυνον φοβεῖσαι, ὠραία βασίλισ, ὅταν ἐχρὶς ἀσπί-
δας ὄλων τῶν ὑπηκόων σου τὰ στήθη;

— Δὲν εἰσεύρω, Πανδολφίνε, δὲν δύναμαι νὰ
δαμάσω τὸν ἀνεξήγητον τρόμον μου, προκίσθησις
τις ἀπαίσιος μοι λέγει ὅτι τὴν στιγμὴν ταύτην
ἀποφασίζεται ἡ τύχη μας. Ἰδὲ, ἀκολουθῶν τὸν δά-
κτυλόν μου, ἰδὲ ἐκεῖ δύο, τρεῖς, τέσσαρες γαλέρας
ταχέως ὑπὸ τοῦ ἀνέμου πρὸς ἡμᾶς φερομένας.
Μετὰ μίαν ὥραν δὲν θὰ δυνηθῶμεν ἴσως νὰ ἀπο-
φύγωμεν τὸν ἀπειλοῦντα κίνδυνον.

— Κατ' ἀλήθειαν, εἶπεν ὁ νεανίας κύπτων πρὸς
τὴν ἄλκην τοῦ δώματος, μετ' ὀλίγον θὰ μάθω-
μεν νέα ἀπὸ τοὺς ἐρχομένους ταξειδευτάς. Ἡσύ-
χασον, κυρία, εἶναι πιθανὸν ἄγγελοι νέας τινὸς
νίκης, ὁ βασιλεὺς, ὁ κύριός μου καὶ ἀδελφός σας
συνεῖθι:σεν ἡμᾶς εἰς ἀλληλουχίας τοσοῦτων θριάμ-
βων ὥστε δὲν πρέπει νὰ δυσπιστῶμεν οὔτε πρὸς
τὰ θαύματα. Ἰσως δὲ ἔχει ἀνάγκην νέων στρατευ-
μάτων ἵνα ἐπεκτείνῃ τὰς κατακτήσεις του πέραν
τῆς Τυρρηνίας, καὶ ὁ στόλος οὗτος ὠρίσθη
νὰ μεταφέρῃ νέον στρατὸν ἐκ Νεαπόλεως εἰς Λι-
βόρον. Ἀλλ' ὅ,τι καὶ ἂν ἦναι, ὠραία μου βασίλισ-
σα, δὲν ἐπιθυμῶ νὰ μένῃς ἐπὶ τοσοῦτον εἰς ἀμ-
φιβολίαν.

Καὶ πλήττων τρεῖς τὰς παλάμας του.

— Θεράποντες! ἐκράυγασε, καὶ δύο ὑπηρέται
προσῆλθον μεθ' ὑποκλίσεως ἐκ τῆς παρακειμένης
αἰθούσης ὅπου περιέμενον τὸ νεῦμα τοῦ οἰκοδε-
σπότου τρέξατε εἰς τὴν στιγμὴν νὰ μάθετε τίνα
νέα φέρουσι τὰ πλοῖα, ἅτινα εἰσέρχονται εἰς τὸν
λιμένα πλησίον.

Ἀλλ' ἡ Ἰωάννα ἐβλεπε, μετὰ τρόμου αὐξάνον-
τος, τὴν προσέγγισιν τῶν πλοίων, ἂν καὶ ὁ Παν-
δολφίνος ἠγωνίζετο νὰ τῇ ἀποδείξῃ διὰ λόγων ἀ-

ναντιρρήτων καὶ δι' ἐκφράσεων περιπαθῶν, τὸ
ἀνυπόστατον τῶν ὑποψιῶν τῆς Αἰφνης δὲ τὸ βλέμ-
μά της ἐκαρφώθη πρὸς ἓν μέρος, τὰ βλέφαρά της
συνεστάλησαν φρικωδῶς καὶ φρίκη κατέλαβε τὸ
σῶμά της.

— Θεὲ τοῦ ἐλέους! ἐκράυγασε μετὰ τρόμου, ἡ
βασίλική σημαία εἰς τὸ κατάρτιον τοῦ πρώτου
πλοίου!

Ὁ δὲ κλειδοκράτωρ ὠρίασεν ὡς τις κατάδι-
κος πρὸ τοῦ ἱκριώματος, διότι ἡ συνειδήσις του,
ὑπὸ πολλῶν ἐγκλημάτων βεβαρυμένη, παρίστανεν
αὐτῇ τὴν ἀνέλπιστον ταύτην ἐμφάνισιν ὥσει τι-
μωρίαν κεραυνοβόλον. Ἀλλὰ σκεφθεὶς εὗρεν ὅτι
ὁ βασιλεὺς, ἀφηρημένος, ὡς πάντοτε, ἐν τοῖς σχε-
δίοις καὶ ταῖς ἡδοναῖς αὐτοῦ, δὲν θὰ εἶχε καιρὸν
οὔτε ὄρεξιν νὰ ἀκούῃ παράπονα, καὶ τιμωρὴ ἐγ-
κλημάτων. Ἐδάμασε λοιπὸν τὴν ταραχὴν του καὶ
προσφέρων τὴν χεῖρα εἰς τὴν Ἰωάνναν ἵνα εἰσέλ-
θῃ εἰς τὴν αἴθουσαν.

— Λοιπὸν! τῇ εἶπε μετὰ θάρρους, καὶ διατί
καὶ τί πρέπει νὰ φοβηθῶμεν; Πρέπει ἀμέσως
νὰ προετοιμάσωμεν λαμπρὰν καὶ βασιλικωτά-
την ἑορτὴν, καὶ ἐπειδὴ τοῦτο ἀνήκει εἰς τὰ κα-
θήκοντα τοῦ Κλειδοκράτορος, διατάττω ἀμέσως
ἵνα ἡ ὑποδεξιῶσις γίνη ἀξίως τοῦ νικητοῦ τῆς
Ἰταλίας, ἡ δὲ τελετὴ, ἢν τῷ προετοιμάσωμεν, ὁ-
περβῇ κατὰ τε τὴν πολυτέλειαν καὶ τὸ μεγα-
λεῖον, πᾶν ὅ,τι μέχρι σήμερον ἐφάνη εἰς τὸ Βασί-
λειον τοῦτο.

Καὶ ἀσπασθεὶς μεθ' ὑποκλίσεως τὴν χεῖρα τῆς
βασίλισσης, ἀπεμακρύνθη, ὡς εἶπεν ἵνα προπαρα-
σκευάσῃ τὰ ὄργια ἐν οἷς ἐμελλε νὰ ἀποκοιμίσῃ
τὸν βασιλέα καὶ νὰ καθησυχάσῃ τὸν λαόν.

Ναῦται ἐντοσοῦτῳ καὶ στρατιῶται καὶ λαζα-
ρόνιοι καὶ ἀλιεῖς συνηθοῖζοντο μετὰ θορύβου πολ-
λοῦ εἰς τὴν προκυμαίαν ἵνα ἴδωσι τὸν ἐκ τοῦ στό-
λου ἀποβιβασμὸν, φῆμαι δὲ ἀντιπατικαὶ καὶ ἀπί-
θανοι ἐκυκλοφόρουν εἰς τὸ πλῆθος, καὶ ἀθροίσματα
ἀνθρώπων ζωηρῶς συγκινουμένων ἐφαίνοντο εἰς τὸν
λιμένα. Ἀνῳτέρως τις παρέτασσε τοὺς ἀξιωματι-
κοὺς καὶ στρατιώτας εἰς στοῖχον διπλοῦν ἀπὸ τῶν
ἀποβάθρων μέχρι τῆς ἀκροπόλεως. Ἄλλοι μὲν ἐ-
θεώρουν τὴν ἀπροσδόκητον καὶ αἰφνίδιον ταύτην
ἐμφάνησιν ὡς οἰωνὸν νέων ἀγώνων καὶ συμφορῶν,
ἅτινα ἐμελλον νὰ σπαράξωσι τὸν δυστυχῆ τόπον,
μόλις ἡσυχάσαντα ἀπὸ ξένους πολέμου καὶ ταρ-
ραχᾶς ἐμφυλίου, ἄλλοι δὲ ἀπ' ἐναντίας ἐβλεπον
τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ βασιλέως ὡς θεῖόν τι βοήθη-
μα, ὡς πρόνοιαν τοῦ Ὑψίστου ἧτις ἐπύρχειτο ἵνα
τιμωρήσῃ τὴν ἀναίσχυντον τυραννίαν τοῦ Κλειδο-
κράτορος καὶ χαλιναγωγῇ τῆς αὐλῆς τὰς ἀκολα-
σίας. Πάντες δὲ ἐθαύμαζον, ὅτι οὔτε ἡ Ἰωάννα,
οὔτε ὁ Πανδολφίνος, ὧν ἡ πονηρία καὶ ἡ ἐπιδε-
ξιότης ἦσαν πασίδηλα, διότι ἐμίσηθονον φανερά
πλῆθος δορυφόρων καὶ κατασκόπων, δὲν ἐγνώ-
ριζον τὴν αἰφνίδιον ταύτην ἐπιστροφὴν, καὶ ὅτι
ὁ ταχυδρόμος ὅστις ἤλθεν ἀγγέλλων τὴν χθὲς πα-
νηγυρισθεῖσαν νίκην δὲν εἶπεν εἰς τοὺς ἔχοντας

σομφέρον νὰ τὸ μάθωσιν, ὅτι μετ' αὐτὸν, ὀλίγας ὥρας κατόπιν ἡτοιμάζετο νὰ ἔλθῃ καὶ ὁ Λαδίσλαος. Ἦτον ἀνχαμφίβολον πλέον ὅτι οὐδεὶς περιέμενε τὸν βασιλέα, καὶ ἡ ταραχὴ τῶν αὐλικῶν, ἡ ἐκπληξίς τῶν ἀξιωματικῶν τῶν ἀνακτόρων, ἐρχομένων βαθμηδὸν καὶ ἀτάκτως, καὶ ὁ ὁρμός ὅστις ἐδέσποζεν εἰς τὴν ἀκρόπολιν, εἰς τοὺς δρόμους, εἰς τὴν γέφυραν, ἦσαν τεκμήρια φανερά δικαιολογούντα τοὺς συμπερασμοὺς ἐκεῖνους.

Ἐνῷ δὲ ὁ λαὸς συνεπιέζετο εἰς τὴν παραλίαν, εἰς μόνους ἀνθρώπους ἐφαίνετο ὁ γέρονς ἐν μέσῳ τοῦ περὶ αὐτὸν θορύβου· ὁ γέρονς Λάνσιας. Ὁ ἡρωτικωτάτος οὗτος ἀπόμαχος ἐκάρητο ἐπὶ τῆς ἄμμου προσήλιος, ἔχων τὴν κεφαλὴν εἰς τὰ γόνατα κεκρυμμένην, συλλογιζόμενος τὰ δύο του τέκνα, ἐξ ὧν τὸ μὲν ἔκειτο νεκρὸν ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς καλύβης του, τὸ δὲ ἦτον ἐρριμένον εἰς τὴν εἰρκτὴν τοῦ Νέου φρουρίου, ἀπειλούμενον ὑπὸ τῶν φοβερωτέρων βασάνων, καὶ πλὴν τούτου—αὐτὸς ἦτον ὁ φρικτότερος τῶν διαλογισμῶν τοῦ γέροντος—κινδυνεύον νὰ ἀποθάνῃ βασανιζόμενον, καὶ οὕτω νὰ ἀτιμάσῃ τὸ γένος του δι' ἐξομολογήσεων ἐπιβληθσομένων αὐτῷ ὑπὸ τοῦ φόβου καὶ τῆς ἀδυναμίας. Ἐνῷ δὲ ἔκλαιεν ὑποκώφως, ἀπὸ διπλοῦν ἄλγος διασπαρταττόμενος, ἀνθρώπος τις τοῦ ἡγγιστε τὸν ὦμον. Ἡγείρεν εὐθὺς τὴν κεφαλὴν καὶ εἶδε πρὸ αὐτοῦ προσωπιδοφόρον βλέποντα πρὸς αὐτὸν μετὰ προσοχῆς σιωπηλῆς ἀλλ' εὐμενεστάτης. Ὁ δὲ Ἰορδάνης Λάνσιας, ὁλον ἐν ληθαργίᾳ, ἐρρίψεν ἐπ' ὁλίγον τὰ βλέμματα τοῦ πρὸς τὸν ἄγνωστον, ὡς ἂν ἤθελε νὰ ἐρωτήσῃ, τίνι δικαιώματι ἐτάραττε τοὺς συλλογισμοὺς του, ἀλλὰ λησμονήσας ἀμέσως τὴν ἐτοιμασθεῖσαν ἐρώτησιν καὶ τὴν αἰτίαν αὐτῆς, ἔνευσε πάλιν τὸν τράχηλον καὶ ἐβύθισθη ἐκ νέου εἰς τοὺς θανασίμους συλλογισμοὺς του.

— Λάνσια! τῷ εἶπεν ὁ ἄγνωστος κύπτων εἰς τὴν ἀκοὴν τοῦ γέροντος.

— Τί με θέλεις; ἠρώτησεν ὁ ἀπόμαχος, χωρὶς νὰ κινήθῃ.

— Ἐξύπνησον, Λάνσια!

— Δὲν κοιμοῦμαι, κλαίω.

— Δὲν εἶναι πλέον καιρὸς νὰ κλαίῃς; ἡ ὥρα τῆς ἐκδικήσεως ἐφύλαξε.

— Τῆς ἐκδικήσεως! ἐφέλινεν ὁ γέρονς χωρὶς νὰ ἀφήσῃ τὴν πένθιμον θέσιν του· δὲν ἔχω πλέον οὔτε χεῖρας, οὔτε υἱούς!

— Ὁ μικρότερος δὲν ἀπέθανεν ἔτι.

— Συμφορὰ μου, τὸ γνωρίζω, δὲν ἠθέλησεν νὰ τὸν φονεύσωσιν εὐθὺς, ἐπιφυλάττοντες θάνατον βασανιστικὸν καὶ πολυώδυνον. Ταλαίπωρον παιδίον! αὐτοῦ μου Πιπίνα, θὰ ἔχῃς δύναμιν νὰ ἀνθίξῃς, θὰ ἔχῃς θάρρος· ἵνα μὴ με ἀτιμάσῃς; ὦ, οἱ ἄτιμοι, οἱ ἄτιμοι ἄνθρωποι!

— Λάνσια, παρηγορήσου, ὁ υἱός σου ἐνεκαρτέρησεν ἀνδρικῶς, καὶ ἡ καρτεροψυχία του ἐκούρασε τῶν βασανιστῶν τοὺς βραχίονας.

— Τί λέγεις; λέγεις ἀλήθειαν; ἠρώτησεν ὁ γέρονς ἀνασκιρτήσας· πῶς ἠδυνήθη; νὰ μάθῃς τὰς

φοβερὰς ταύτας λεπτομερείας; πῶς κατάρθωσεν νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὰ αἵματηρά μυστήρια τοῦ Νέου φρουρίου;

— Σοὶ λέγω ὅτι τὴν νύκτα ταύτην ἐβασάνισαν φοβερά τὸ τέκνον σου, ὅπως τὸν ἀναγκάσωσι νὰ μαρτυρήσῃ ὡς συνενόχους πολλοὺς ἀθώους ἀνθρώπους. Σοὶ λέγω ὅτι ἤμην αὐτόπτης τῶν μακρῶν βασάνων καὶ τῆς καρτεροψυχίας τοῦ υἱοῦ σου, ὅτι δὲν ἠδυνήθησεν νὰ τῷ ἀρπιάσῃ οὔτε μίαν λέξιν ἀδυναμίας ἢ παρακλήσεως. Σοὶ λέγω ὅτι, ὅτε τὰ βασάνια ἐτελείωσαν, ἐπλησίασεν εἰς ἐμέ καὶ μοι εἶπε ταῦτα μετὰ φωνῆς ἀταράχου. Ἐν ὀνόματι τοῦ θεοῦ ἐλέους τοῦ πάντα ἀνθρώπον βοηθοῦντος, ὕπαγε νὰ εὕρῃς τὸν πατέρα μου, καὶ ἂν ἡ θλίψις δὲν τὸν ἐφόνευσε, εἰπέ τῷ ὅ,τι εἶδες, ἐγὼ δὲ θὰ παρακαλέσω τὸν θεὸν διὰ τὴν ψυχὴν σου.

— Ὡ θεέ μου, θεέ μου! διατὶ δὲν μοῦ σώζεις τὸν υἱόν; πρέπει λοιπὸν νὰ ἀμριβάλω διὰ τὴν παντοδυναμίαν σου;

— Μὴ βλασφημῇς, γέρον!

— Ὁχι, δὲν εἶναι Πρόνοια θεία, δὲν εἶναι πλέον δικαιοσύνη.

— Κύτταξε ἐμπρός σου.

— Διατὶ τόσον πληθός;

— Ὁ λαὸς προὔπαντ' ἄνδ' τὸν βασιλέα του ὅστις ἔρχεται ἐπίτηδες νὰ σὲ ἐκδικήσῃ.

— Φέρε με μέχρις αὐτοῦ, διότι δὲν εἶμαι ἄλλο πλέον ἢ ὄγκος τις ἀπαθῆς καὶ ἀκίνητος, ὁ πόνος καὶ ἡ θλίψις ἀπετελείωσαν τὰ ἔργα τῶν μαχῶν, με ἀπελίθωσαν ἤδη.

— Δὲν ἡμπορῶ, Λάνσια! ἡ παρουσία μου μολύνει τὴν παρατάξιν.

— Καὶ ποῖος λοιπὸν εἶσαι σύ;

— Ὁ δῆμιος.

Καὶ ὁ ἄγνωστος, ὁ ἔχων ἐρυθρὸν κάλυμα εἰς τὴν κεφαλὴν, ἀνελήφθη ὡς ἐκ μαγείας, ὁ δὲ ἀτυχὲς πατὴρ, μὴ δυνάμενος ὅσον καὶ ἂν ἠγωνίζετο, οὔτε ἐν βῆμα νὰ προχωρήσῃ, ὕψωσε τὰς ἡρωτικωτάτας χεῖρας πρὸς τὸν βασιλέα καὶ ἐνῷ οὗτος διέβαινε πρὸ αὐτοῦ, ὁ γέρονς ἀναλαβάνων ὅσπιν ἠδύνατο δύναμιν ἐν τῇ φωνῇ τῶν πνευμόνων, ἐκρύγασε δι' ὕψους σπαραξικαρδίου.

— Ἐλθε πρὸς ἐμέ, Λαδίσλαε! χάριν! δικαιοσύνην!

— Τίς εἶναι ὁ καλὸν με κατ' ὄνομα, εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς αὐτὸν πορευόμενος καὶ διὰ νεύματος ἀπομακρύνων τοὺς σωματοφύλακας.

— Βασιλεῦ, ἐξηκολούθησεν ὁ γέρονς γονυπετῶν, στρατιώτης ἐπικαλεῖται τὴν δικαιοσύνην σου.

— Τὸ ὄνομά σου;

— Ἰορδάνης Λάνσιας.

— Λάνσιας! τὸ ὄνομα εἶναι ἀνθρώπου ἀνδρείου, οὐχὶ πρωτάκουστον εἰς ἐμέ.

— Ἰππρέτῃσα πεντήκοντα ἔτη, βασιλεῦ· ἡγωνίσθην εἰς ὅλας τὰς μάχας αἵτινες ἐδόξασαν πρὸ ἡμῶν αἰῶνος τὸν τόπον, ἤμην μάρτυς ὅλων τῶν ἐγκλημάτων, ἅτινα ἐν τῷ μακρῷ τούτῳ διατήματι ἡμαρτώσαν τὸ βασιλεῖόν.

— Ἄρες κατὰ μέρος τὰς νίκας, εἶπεν αὐστηρῶς ὁ Λαδίσλαος, τὰς εἰξέσω καὶ ἂν τὰς ἐλθουσίν σου, δὲν λείπουν κόλακες νὰ μοὶ τὰς ὑπενωμίσωσι. Ἀλλ' ὁποῖων ἐγκλημάτων ἐγένετο μάρτυς, ὡς λέγεις, καὶ τίνα μένουσιν ἀτιμώρητα;

— Δύναμαι, βασιλεῦ, νὰ ὁμιλήσω ἐλευθέρως;

— Μὰ τὸν Πάπαν, μὴ με κρατῇς τόσον, σπεύσον ἂν δὲν θέλῃς νὰ μετανοήσῃς.

— Εἶδα τὸν Τόμπσον δολοφονηθέντα, τὸν κόμητα Monte-scaglioso.

— Ἐπειτα; ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς μετὰ σκυθρωπότητος.

— Τὸν Βικέσλκον, Δούκα τῆς Ἀμάλφης.

— Ἐπειτα;

— Τὸν Οὐγον, κόμητα τῆς Ποτένσης.

— Ἐπειτα;

— Λουδοβίκον, τὸν κόμητα τῆς Μιλήτου, Ἑρρίκον, τὸν κόμητα Τερμνόδας, Γάσπαρον, τὸν κόμητα Ματήρας...

— Φθάνει! καὶ τί ζητεῖς ἀπ' ἐμέ, γέρον, διὰ τοῦ μακροῦ καὶ φοβεροῦ τούτου καταλόγου τοσούτων θυμάτων; Μήπως οἱ νεκροὶ σὲ παρήγγειλον νὰ ζητήσῃς τὴν ἐκδίκησίν των;

— Καὶ τί μὲ μέλει ἐμὲ δι' ὅλους τοὺς Σανσεβρίνους, δολοφονηθέντας ἐντὸς τάφρου καὶ ριφθέντας εἰς τοὺς σκύλους τῆς ἀκροπόλεως; Τί με μέλει διὰ τοὺς εὐγενεῖς ὅλους ὧσων ἡ κεφαλὴ ἐκυλίσθη εἰς τὸ ἱκρίωμα τοῦ δημίου; τί με μέλει ὅλον τὸ αἷμα τὸ χυθὲν διὰ διαταγῆς αὐτοῦ; ἐκράυγας παραφρονῶν ἤδη ὁ γέρον. Μοῦ ἐφάνεσαν τὸν υἱόν, μοῦ βασανίζουσιν τὸν ἄλλον, ἀκούεις, Λαδίσλαε; καὶ ταῦτα κατὰ διαταγὴν τοῦ Πανδολφίνου Ἀλόπου, καὶ ταῦτα κατ' ἐγκρίσιν καὶ συναίνεσιν τῆς ἀδελφῆς σου! Ἴδου τὰ παράπονά μου, ἰδοὺ τὰ ἐγκλήματα καθ' ὧν αἰτῶ τὴν δικαιοσύνην σου.

— Πρόσεχε! ἀπεκρίθη δι' ὕψους φοβεροῦ ὁ Λαδίσλαος· ἐνόσω κατηγορεῖς ἐμὲ σὲ ἄφωνα λέγοντα, ἀλλὰ κατηγορεῖς τὴν Ἰωάνναν, τὴν ἀγαπητὴν ἀδελφὴν μου, σὺ κατηγορεῖς τὰ ἐξοχώτερα τῆς αὐλῆς πρόσωπα. Συμφορὰ εἰς σέ, γέρον, ἐὰν δὲν ἔχῃς ἀποδείξεις πρὸς δικαιολόγησιν τῶν κατηγοριῶν σου!

— Ἀποδείξεις; καὶ μήπως ἡ πόλις ὀλόκληρος δὲν γνωρίζει ὅτι δὲν λείπει ἤδη εἰς τὸν Πανδολφίνον ἢ μόνον ὁ τίτλος τοῦ βασιλέως ἵνα βασιλεύσῃ ἀντὶ σοῦ; δὲν μὲ ἐκύλισεν εἰς τὴν λάσπην, ὁ χαμερπὴς νόθος, ὅστις χρεωστῇ εἰς ἐμὲ τὴν ζωὴν καὶ τῆς αὐλῆς τὴν εὐνοίαν; μήπως δὲν ἐψάρευσαν ἐδῶ, εἰς τὸ ἴδιον χῶμα ὅπου σὺ πατεῖς, τὸ λείψανον τοῦ υἱοῦ μου; Εἶπε λοιπὸν νὰ σοὶ ἀνοίξουν τὰς φυλακάς, καὶ ἂν δὲν σπεύσουν νὰ τὸν δολοφονήσουν ἰδόντες τὴν γαλῆραν σου ἐρχομένην ἵνα μηδενίσωσιν ἐπικίνδυνον μάρτυρα, τότε θὰ ἴδῃς τὸ δυστυχὲς μου παιδίον, τὴν ὑστέραν μου ἐλπίδα, ναί, θὰ τὸ ἴδῃς δεδεμένον δι' αὐτῶν καὶ χειρὰς καὶ πόδας, τὰ μέλη ἔχον συντετριμμένα ἀπὸ τὰς βασάνους.

— Βαρύταται εἶναι αἱ κατηγορίαι τοῦ, εἶπε ψυχρῶς ὁ βασιλεὺς, ἀλλὰ δὲν ἀποδεικνύουσιν ὅτι ὁ Πανδολφίνος ἐδολοφόνησε τὸν υἱόν σου.

Καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν θεραπείαν αὐτοῦ, ἥτις ἔμενε κατάπληκτος καὶ σιωπηλὴ διὰ τὴν τοσαύτην τοῦ στρατιώτου τόλμην.

— Συλλάβετε τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, εἶπεν, ἀλλὰ πρὸ πάντων περιποιηθῆτε τὸ πάσχον γῆράς του. Τώρα δὲ, κύριοι, ἄς πορευθῶμεν εἰς τὸ Νέον Φρούριον.

Καὶ φθὰς εἰς τὸν πύργον ὁ Λαδίσλαος ἐκλείσθη εἰς τὸ δωμάτιόν μετὰ πέντε ἢ ἕξι, τῶν πλέον πιστῶν αὐτοῦ βαρόνων, οἵτινες οὐδέποτε τὸν ἐγκατέλιπον κατὰ τὰς μακρὰς καὶ ἐπικινδύνους ἐκστρατείας του. Ὁ δὲ Κλειδοκράτωρ πρῶτος παρεστήθη δικαίωματι τοῦ ἐπαγγέλματός του ζητήσας νὰ ἀσπασθῇ τὴν χεῖρα τοῦ βασιλέως.

Ἀλλ' ὁ Λαδίσλαος τῷ ἐμήνυσε διὰ τοῦ κόμητος Δ' Ἀβελίνου, ὅτι οὐδὲν ἀδέχεται πρὸ τῆς ἀντιβασιλείας, καὶ ὅτι αὕτη θέλει εἰδοποιηθῇ πότε θὰ τὴν δεχθῇ ὁ βασιλεὺς. Ἡ πρώτη δὲ αὕτη ἀποτυχία του καὶ ἡ διήγησις τῆς σκηνῆς τοῦ ἡκρωτηριασμένου ἀπομάχου δὲν ἦσαν περιστάσεις δυνάμεναι νὰ καθησυχάσωσι τὴν ταραχὴν καὶ τοὺς φόβους τοῦ Πανδολφίνου, καὶ ὅμως κατεπραῦνθα συλλογισθεὶς ἐπὶ τέλους, ὅτι ὅπως καὶ ἂν συμβῇ καὶ ἀφοῦ προσέφυγεν εἰς ὅλα τὰ μέτρα ὅσα ἦσαν πρόσφορα νὰ ἐξαλείψωσι καὶ τὸ ἔσχατον ἵχνος τῶν τελευταίων ἐγκλημάτων του, οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ τὸν ἀποδείξῃ ἐνοχον ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. Δὲν ἐπέκειτο λοιπὸν αὐτῷ ἡ ὀργὴ στιγμιαία καὶ ἐπανορθώσιμος, ἀλλ' ὁ Πανδολφίνος ἤλπιζε πολὺ εἰς τὰ ἐπαγωγὰ μέσα καὶ εἰς τὸ τυφλὸν πρὸς αὐτὸν πάθος τῆς ἀδελφῆς, καὶ δὲν ἐφοβείτο σπουδαίως τοῦ ἀδελφοῦ τὴν αὐστηρότητα. Ἀφαιεῖς λοιπὸν εἰς τὴν τύχην, ἢ ὡς ἔλεγον τότε, εἰς τὸ ἄστρον του, ὁ περ πάντοτε ἐβοήθησεν αὐτὸν, καὶ κολάζων ὀλίγον τοῦ βασιλέως τὴν ἀπάντησιν, ἀνήγγειλεν εἰς τὴν ἡγεμονίδα ὅτι ἡ αὐτοῦ Μεγαλειότης προητοιμάζετο νὰ τὴν δεχθῇ μεθ' ὅλης τῆς ἀνηκούσης αὐτῇ τιμῆς, δαμίζων τὴν ἀδελφικὴν ἀγάπην του χάριν τῆς ἀδυσωπότητος ἐθιμοταξίας τῆς αὐλῆς. Ἡ δὲ Ἰωάννα, ἥτις ὡς πᾶσα φύσις προικισμένη διὰ ζωῆς φαντασίας καὶ ἰδεῶν ἀμεταβλήτων, μετέβαινεν εὐκόλως ἀπὸ τὸν φόβον εἰς τὴν ἐλπίδα, ἐπίστευσε τοὺς λόγους τοῦ ἐραστοῦ τῆς, καὶ ἠθέλησε νὰ ἑτοιμασθῇ ἵνα παρουσιασθῇ δι' ὅλων τῶν θελημάτων τῆς εἰς τὸν βασιλεῖα, ἐξαλείφουσα καὶ τὸ ἐλάχιστον ἵχνος πάσης τυχούσης κατ' αὐτῆς ἢ κατὰ τοῦ συμβούλου τῆς ὑπονοίας, διὰ τῶν μαγικῶν μέσων δι' ὧν ἐγοήτευε πάντας ὅσοι τὴν ἐγνώρισαν ἀπὸ τῆς νεαρωτέρας αὐτῆς ἡλικίας. Καὶ τῆς νυκτὸς ἐπελθούσης, λαμπρῶς ἦδη φωτισθέντων τῶν ἀνακτόρων τοῦ Νέου Φρουρίου, ὁ κόμης Δ' Ἀβελδίνος παρήγγειλεν εἰς τὴν ἡγεμονίδα καὶ τοὺς ἐπὶ τοῦ στέμματος ἀξιωματικούς ὅτι ὁ βασιλεὺς τοὺς περιμένει. Τότε δὲ ἡ θύρα τοῦ κοιτῶνος ἐνθα ἔμελλε νὰ κοιμηθῇ ὁ Λα-

δίσταλος, ἠνεώχθη, ὅπου δὲ ἔκειτο συνήθως ἡ βασιλικὴ κλίνη ἐφάνη σανιδώμα διὰ μαύρου ἐπεστρωμένον ὑφάσματος· καὶ δύο ἄνδρες ἐπ' αὐτὸ φέροντες πανοπλίαν, ἴσταντο σιωπηλοὶ καὶ ὄρθιοι ὥστε δύο ἐκδικητικὰ φάσματα. Ἡ Ἰωάννα τρία ὠπισθοδρομήσασα βήματα ἐξέχυσε τρόμου κραυγὴν ὅτε εἶδε τὸ παράδοξον ἐκεῖνο θέαμα. Ὀχρὰ δὲ καὶ τρέμουσα καὶ ὑπὸ φρικιασμοῦ κυριευθεῖσα, ἐστράφη τότε πρὸς τὸν ἀδελφὸν καὶ τὸν ἡρώτησε διὰ τοῦ νεύματος μᾶλλον ἢ διὰ τῆς φωνῆς, τί ἐσήμαινον τὰ δύο ταῦτα φοβερά φαντάσματα.

— Εἶναι οἱ δικασταί, κυρία, εἶπε συσπῶν τὰς ὀφρὺς ὁ Λαδίσταλος. Καθήσατε, ἀντιβασίλισσα, ἐδῶ δεξιᾷ μου. Σεῖς δὲ, κύριοι, προσέθηκε στραφεῖς πρὸς τοὺς μεγιστάνας, λάβετε τὴν οἰκείαν ἐκάστῳ θέσιν, καὶ προσέχετε εἰς πᾶν ὅ,τι ἀκολουθήσῃ. Φέρετε ἐδῶ τὸν κατήγορον.

Καὶ τέσσαρες ὑπασπισταὶ ἔφερον εἰς τὸν κοίτωνά τοῦ βασιλέως τὸν γέροντα Λάνσιαν εὐρυχώρου θρανίου ἐπικαθήμενον, καὶ ἀποθέντες αὐτὸν ἀριστερᾷ τοῦ σανιδώματος, ἀνεχώρησαν σιωπηλῶς.

— Ομιλήσον ἀφόβως, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, χωρὶς νὰ περιποιῆσαι κἀνένα.

Ὁ δὲ γέρων ἐκάρφωσε πρὸς τὸν Πανδολφῖνον βλέμμα φοβερὸν καὶ ἀπήγγειλε βραδέως τὰς λέξεις ταύτας, αἵτινες κατέβαινον ὡς βέλος εἰς τὴν καρδίαν τῆς Ἰωάννης.

— Κατηγορῶ τὸν κόμητα Πανδολφῖνον Ἀλόπον, Πρῶτον τῆς αὐλῆς Κλειδοκράτορα, ὅτι μὲ ἐκύλισεν ἀναξίως εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἵππου τοῦ τὸν κατηγορῶ, ὅτι ἐμάχαίρωσε τὸν υἱόν μου Λυβέντιον καὶ τὸν ἔρριψεν εἰς τὴν θάλασσαν· τὸν κατηγορῶ ὅτι ἐβασάνισεν τὸν υἱόν μου Πιπῖνον, ἀναγκάζων αὐτὸν νὰ κατηγορήσῃ ἀθώου· οὐ· ἤθελεν αὐτὸς νὰ φονεύσῃ.

— Τί ἀποκρίνεσαι, Πανδολφῖνε; εἶπεν ὁ βασιλεὺς· στραφεῖς πρὸς τὸν Κλειδοκράτορα.

— Ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶναι τρελλός, εἶπεν ὁ νεανίας περιφρονητικῶς μειδιᾶσας.

— Ἀρνεῖσαι λοιπόν; . . .

— Ἀπορῶ, βασιλεῦ, πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ὑποπτευθῇ τις τοιαῦτα αἴσχη.

— Φέρετε τοὺς μάρτυρας, εἶπεν ὁ Λαδίσταλος· καὶ ἡ φωνὴ του δὲν ἐδείκνυνεν οὔτε ἐλαχίστην συγκίνησιν.

Καὶ τότε ἠοίχθη ἐν τῷ πύργῳ τοῦ Νέου Φρουρίου δράμα φρικῶδες καὶ φοβερόν· ὁ Πιπῖνος μᾶλλον συρόμενος ἢ συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνα μὲλις κρατούμενος εἰς τὰ γόνατά του, διότι — τὸ δυστυχὲς παιδίον! — ἦτο συντετριμμένος ἀπὸ τὰς βασάνους τῆς προτερείας, φέρων ἔτι τὰ ἔχνη φοβερῶν παθημάτων, ἀλλὰ τὸ πρόσωπόν του ὥχρον καὶ ὑπομονητικὸν εἶχε χοιρῶν γενναϊότητος ἥρωϊκῆς, καὶ εὐγενοῦς καρτεροψυχίας φθάσας ἐνώπιον τοῦ βασιλέως· ἔστρεψε πρῶτον βλέμμα περιπαθεστάτον πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ μετὰ τοῦτο ἠθέλησε νὰ ὁμιλήσῃ . . . ἀλλ' ἀφῆνῃς ἡ γλωσσά του

ἐδέθη, τὰ χεῖλη του ὠχρίσταν καὶ σπασμοὶ θανάσιμοι ἐτάραξαν τὰ μέλη του ὅλα. Ἐτεῖνε τὴν χεῖρα πρὸς τὸν πατέρα ἐν εἰδῇ χαιρετισμοῦ καὶ ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Λαδίσταλου νεκρός.

— Κάλλιστα, ἐσκέφθη ὁ Πανδολφῖνος, ὁ φίλος δὲν μὲ ἠπάτησε.

— Τέκνον μου! ἐκραύγασεν ὁ γέρων, τέκνον μου ἀτυχές! σὲ ἐφαρμάκωσαν!

Καὶ ὁ Λάνσιος ἐκλίθη εἰς τὸ θρανίον του, ἄπνους, ἀκίνητος.

— Τί ἔχεις νὰ εἴπῃς, Πανδολφῖνε; ἡρώτησε καὶ τώρα ψυχρῶς ὁ Λαδίσταλος.

— Μεγαλειότατε, εἰμαι ἄθῳς, δὲν ἐνέχομαι παντελῶς εἰς τὸν θάνατον τοῦ παιδίου τούτου. Ὁ φόβος τὸν ἐφόνευσεν, ἄλλως· τε ἤθέλησε νὰ μὲ δολοφονήσῃ ἐνώπιον τῆς πόλεως· ὀλοκλήρου. Ἐγὼ δὲ τῷ ἔκαμον χάριν.

— Μόνος ὁ βασιλεὺς δίδει χάριτας, κύριε! ἐκραύγασε διὰ φωνῆς κεραυνοβόλου ὁ Λαδίσταλος.

— Ζητῶ συγγνώμην, μεγαλειότατε, διὰ ταραχὴν ψυχῆς παρκαίρομαι, ἤθελα νὰ εἰπῶ ὅτι ἐμεσολάβησα ὑπὲρ τοῦ ἐνόχου παρκαλῶν τὴν σεβαστὴν ἀδελφὴν σας, ἥτις ἐν ἀπουσίᾳ ὑμῶν εἶχε βασιλικά δικαιώματα.

— Εἶναι ἀληθές, Ἰωάννα;

— Ἀληθέστατον, ἀδελφρὲ, ὁ Πανδολφῖνος εἶναι ἄξιος καὶ πιστὸς ὑπῆκοος, καὶ οὐδεμία ὑπάρχει ἀποδείξις τῶν ἐγκλημάτων δι' αὐτὸν κατηγοροῦσιν οἱ ἄθλιοι οὗτοι ἄνθρωποι.

— Ἀληθὺς οὐδεμία ὑπάρχει ἀποδείξις, εἶπεν ὁ Λαδίσταλος, ἀλλ' ἐπειδὴ προκύπτουσι ὑποψίαι βαρύταται, θέλοιν τὸν παραδώσει ἀμέσῳ εἰς χεῖρας τῶν βασανιστῶν.

— Ἐμὲ, μεγαλειότατε; ἐκραύγασεν ὁ Κλειδοκράτωρ μετ' ἀγνακτῆσεως. Εἰμαι κόμης καὶ βαρῶνος, κατέχω τὴν υπερέχουσαν θέσιν τῶν ἀνακτόρων, καὶ δὲν πρέπει νὰ δικασθῶ εἰμὶ ὑπὸ εὐγενῶν ὁμοίων μου.

— Ψεύδσαι, ἀπεκρίθη ὁ Λαδίσταλος οὐ τινας διερρήχθη ἡ ἀγανάκτησις διὰ τὴν ἀδύναστον τοῦ φονέως αὐθάδειαν, σὺ ψεύδσαι ἐνώπιον τοῦ βασιλέως καὶ τῶν δικαστῶν σου· σὺ δὲν εἶσαι ἡ νόθος ἐλκεῖνος, ἡ ὑπρέτης σταύλου τολμήσας νὰ καταχρασθῇ τὴν εὐνοίαν τὴν βασιλικὴν δι' ἧς ἐπραξε τὰ ποταπότερα ἔργα, τὰ πλεον μισητὰ ἐγκλήματα. Ἄς ἰδῶμεν ἂν καὶ τώρα θά τῆσθης τὸ αὐτὸ θάρρος· φέρετε τοὺς ὑπηρετάς τοῦ δημίου!

Καὶ τοῦτο εἰπόντος, δύο ἄνθρωποι δυσειδεῖς καὶ ἀπαίσιτοι, ἔχοντες γυμνοὺς τοὺς βραχίονας, τὰ ἐργαλεῖα κρατοῦντες τὰ βασανιστικά, εἰσῆλθον εἰς τὸν κοιτῶνα. Ὁ δὲ Πανδολφῖνος ὠχρίσεν ἐλαφρῶς, καὶ ἡ Ἰωάννα ἤνωσεν ἱκετηρῶς χεῖρας καὶ ἐπεφώνησε διὰ τρόμου ἀνεξηγήτου

— Εἶναι φρικῶδες τοῦτο, βασιλεῦ, χάρις δι' αὐτὸν, λυπηθῆτε ἐμὲ τὴν δυστυχῆ, δὲν θά δυνήθῃ νὰ ὑπομείνω τὸ φοβερόν τοῦτο θέαμα.

— Ἡσὸ μέχρι τοῦδε βασιλεῦς τῆς Νεαπόλεως, ἀδελφὴ μου, εἶπεν ὁ Λαδίσταλος, τονίζων τὴν σκλη-

ρὰν λέξιν καὶ οἱ βασιλεῖς πρέπει νὰ ἀποδώσουν δικαιοσύνην, ἄνευ μεροληψίας, ἄνευ ἀδυναμίας.

Καὶ εἰς τὴν στιγμὴν προσηρμώσθη εἰς τὴν ὀροφὴν τροχαλία, ἔδεσαν τὰς χεῖρας τοῦ Κλειδοκράτορος διὰ δεσμῶν σφιγκτοτάτων ὀπισθεν τῆς πλάτης του, αὐτὸς δὲ ἔχυσε κραυγὴν ἄλγους. Τὸν ὕψωσαν διὰ σχοινίου, ἐξ πόδας ὑπὲρ τὸ ἔδαφος, ἐν τούτοις ὑπέμεινε καρτερικῶς τὸ πρῶτον τοῦτο μέσον τῶν συνήθων βασάνων, καὶ ἀπεκρίθη ἀταράχως,

— Εἶμαι ἀθῶος!

Τὸν κατεβίβασαν τότε καὶ ἔπειτα, νεύματι τοῦ Λαδίσλαου, οἱ βοηθοὶ τοῦ δημίου σύροντες μέχρι τῆς ὀροφῆς τὸν ταλαίπωρον, τὸν ἄρῃσαν αἴφνης καὶ ἔπεσε βαρὺς εἰς τὸ ἔδαφος ἀπὸ τριῶν ποδῶν ὕψος. Καὶ τρίς μὲν ἐγένετο τοῦτο, καὶ ὁ Πανδολφίνος ἐκάστοτε διὰ φωνῆς πνιγομένος ἀπεκρίνετο.

— Εἶμαι ἀθῶος!

Καὶ τότε ἤπλωσαν αὐτὸν ἐπὶ μακροῦ καθίσματος, οἱ δὲ βασανισταὶ ἐκόλλησαν εἰς τοὺς πόδας καὶ εἰς τὰς χεῖρας του τέσσαρα πελώρια, σιδηρὰ βάρη. Ἐτριξαν τὰ ὀστά τοῦ βασανιζομένου, οἱ ἄρμοι ἐξεκλειδόνοντο, τὸ αἶμα ἐρρέεν ἄφθονον, — χαρὶν! ἐκραύγασεν ὁ πᾶσων, χάριν, μεγαλειότατε, εἶμαι ἀθῶος!

Καὶ ἔπαυσαν οἱ βασανισμοί, ὁ κατηγορούμενος δὲν ὡμολόγησε τὸ ἐγκλημα.

— Εἶναι ἔνοχος; ἠρώτησεν ὁ Λαδίσλαος τοὺς δύο δικαστὰς οἵτινες ἦσαν σκεπασμένοι, ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, ὑπὸ πανοπλίας.

— Ὀχι, ἀπεκρίθησαν διὰ φωνῆς νεκρωσίμου.

Ὁ Πανδολφίνος ἀνέπνευσεν ἐλευθέρως, μίαν δὲ ἀκτὶς ἐλπίδος ἐπέλαμψεν ἐπὶ τὸ μέτωπον τῆς Ἰωάννης, ἥτις ἐπίστευσεν ὅτι ὁ ἐραστής τῆς ἐσώθη.

— Καὶ λοιπὸν! εἶπεν ὁ βασιλεὺς, δὲν ὑπάρχει ἕτερος μάρτυς ἐδῶ κατὰ τοῦ κατηγορουμένου;

— Κανεῖς, ἀπεκρίθησαν οἱ περιστῶτες.

— Τότε, μαρτυρῶ ἐγὼ κατ' αὐτοῦ.

Καὶ θαυμασμοῦ σιωπὴ καὶ ἐκπλήξεις διεδέχθη τοῦ βασιλέως τοῦ λόγου. Ἡ παράδοξος αὕτη δίκη ἐλάβανε βαθμηδὸν χρῶμα φαντασιῶδες καὶ ὑπεράνθρωπον.

— Ἀποκρίθητι εἰς ἐμὲ, Πανδολφίνε Ἀλόπε, ποῦ ἦσο τὴν νύκτα τῆς 26 Ἰουλίου;

— Εἰς Κιαταμίνε, εἰς μικρὸν τινα οἶκον.

— Ψεύδεσαι, ἦσο ἐντὸς λέμβου, ἐξῶ εἰς τὴν θάλασσαν.

Καὶ ὁ Πανδολφίνος ἐκύτταξε τὸν βασιλέα ὥσει παράφορος, ὁ δὲ Λαδίσλαος ὑπέλαβεν ἀταράχως τὰς ἐρωτήσεις του.

— Τίνα ἀπήντητες κατὰ τὸν νυκτερινόν σου περίπατον;

— Κανένα, ἀπεκρίθη ὁ νεανίας βαθμηδὸν καταβυλλόμενος ὑπὸ τῆς φοβερᾶς ταύτης μαρτυρίας.

— Ψεύδεσαι, ἀπήντητες γέροντα ἐρχόμενον πρὸς σὲ δι' ἄλλης λέμβου, ὑπὸ δύο κωπηλατῶν κινουμέν-

Εὐτέρπ. Τόμ. Ζ'. φυλ. 41.

νης, καὶ ὁ γέρον οὗτος ὠνομάζετο Γαλθανὸς Πεδικίνης.

— Τὰ ἡξεῖρει ὅλα, ἐσκέφθη ὁ Πανδολφίνος περίφοβος.

— Καὶ τί εἶπες εἰς τὸν Γαλθανόν Πεδικίνην.

— Τίποτε, βασιλεῦ... πράγματα ἀδιάφορα...

— Ψεύδεσαι, τὸν ἐπλήρωσες ἵνα μὲ φαρμακώσῃ.

Καὶ κραυγὴ φρίκης ἠκούσθη εἰς τὸ δωματίον.

— Πι, τέ, βασιλεῦ! ἐψέλλισεν ὁ δικαζόμενος, τρέμων ὅλον τὸ σῶμα, ὁ Γαλθανὸς ἐψεύσθη, ὁ Γαλθανὸς μὲ ἐσυκοφάντησε.

— Ποταπὲ προδότα! ἐκραύγασεν ὁ Λαδίσλαος διὰ φωνῆς κεραυνοβόλου· ἰδοὺ τὸ θαλάντιόν σου... καὶ ἐρρίψεν αὐτὸ εἰς τὸ πρόσωπόν του. Ἰδοὺ οἱ δύο ἄνθρωποι οἵτινες ἐκωπηλάτουν εἰς τὴν λέμβον τοῦ γέροντος, μεθ' οὗ συνδιελέχθη, καὶ ἔδειξε τοὺς δύο θεωρακισμένους ἀνθρώπους... Ὁ δὲ Γαλθανὸς, ἡμὴν ἐγώ.

Καὶ ὁ Πανδολφίνος ἔπεσε μὲ τὸ πρόσωπον κατὰ γῆν, ὑπὸ τῶν φοβερῶν τούτων λόγων κεραυνοβόλησις.

— Εἶναι ἔνοχος; ἠρώτησε πάλιν ὁ βασιλεὺς.

— Νχι, ἀπεκρίθησαν πάντες οἱ περιστῶτες ὁμοφώνως.

Ἡ Ἰωάννα ἦτο ἤδη λειποθυμημένη, ὁ δὲ βασιλεὺς ἐγερθεὶς κατήγγειλε τὴν κατὰ τοῦ Πανδολφίνου ἀπόφασιν.

— Ἐγὼ, Λαδίσλαος ὁ πρῶτος, τῆς Οὐγγαρίας, τῆς Ἱερωσολῆμ καὶ τῆς Σικελίας βασιλεὺς, κηρύττω τὸν Πανδολφίνον Ἀλόπον ἔνοχον ἐσχάτης προδοσίας, καὶ διατάττω νὰ κολληθῇ εἰς τὸ μέτωπόν του ἐπιγραφὴ ἀτιμίας, νὰ δεθῇ δὲ αὐτὸς ἐπὶ ἀμάξης, νὰ τὸν σύρῳσιν οὕτως εἰς ὅλας τῆς Νεαπόλεως τὰς ἀγυῖας, οἱ δῆμιοι νὰ τοῦ ἀφαιρέσωσι τὰς σάρκας διὰ λαβίδων πετυρωμένων, νὰ τὸν βάλωσιν εἰς τὴν τροχὸν, καὶ νὰ τὸν ρίψωσιν εἰς ξύλα χλωρὰ ἵνα καὶ θραδέως μέχρις οὗ ἀποθάνῃ.

Ἡ φρικώδης αὕτη ἀπόφασις ἐξετελέσθη κατὰ γράμμα, καὶ μετὰ τὴν θανάτωσιν ὁ λαὸς συνεπυκνώθη περὶ τὴν πυρὰν καὶ ἔλαβε τὰ ὀστά τοῦ Πανδολφίνου ἵνα κατασκευάσῃ συρίκτρης καὶ λαβὰς μάστιγος.

Εἰς δὲ παραστάτης εἰς τὴν φοβερὰν σκηνὴν, ἐπὶ γεφύρας ἱστάμενος ἀλγεινῶς, καὶ κρητούμενος ὑπὸ πολλῶν ἀλιέων καὶ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους, ἡμιανοιγμένον τὸ στόμα, τὸ στήθος ἀσθμαίνον, δὲν ἔχασεν οὔτε τὴν ἐλαχίστην τῶν λεπτομερειῶν τῆς φρικτῆς θανατώσεως. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτον ὁ Ἰορδάνης Λάνσιος. Ὅτε δὲ τὰ πάντα ἐτελείωσαν, ὁ ταλαίπωρος γέρον, εὐτινος αἱ διανοητικαὶ δυχάμεις προσεδιλήθησαν ἰσχυρῶς, εὗρε μίαν στιγμὴν, ὅτε οὐδεὶς προσεῖχεν εἰς αὐτὸν, καὶ ἐρρίφθη δι' ἐνὸς πηδήματος εἰς τὴν θάλασσαν, ἐπιφωνῶν μετὰ γέλωτος παραφόρου.

— Φίλοι, ἐλάτε τώρα νὰ ψαρεύετε καὶ ἐμὲ.